

**แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง***
**GUIDELINES OF CURRICULUM ADMINISTRATION IN SMALL-SIZED SCHOOL IN
DIGITAL ERA UNDER ANGTHONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

¹ปิยวรรณ ประหยัทรทรัพย์ Piyawan Prayadsup ²อัจฉรา นิชมาภา Achara Niyamabha
^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author E-mail: 76577012@aru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีขั้นตอนการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ปรากฏว่า สภาพปัจจุบันในด้านการขออนุมัติใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ในด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการขออนุมัติใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัลในภาพรวมทุกด้าน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ (1) การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร (2) การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร และ (3) การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 2) แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล ตามความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก มีแนวทางดังนี้ (1) การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร กระบวนการดำเนินการระบบประกันคุณภาพการใช้หลักสูตร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) และวิจัย (2) การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร ประกอบด้วย การเตรียมคน การจัดการองค์ความรู้ การเตรียมแหล่งเรียนรู้ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และการเตรียมงบประมาณ (3) การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย กำหนดวัตถุประสงค์และโครงสร้างคณะกรรมการ แต่งตั้งคณะกรรมการ การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ การจัดประชุมและการทำงาน และการติดตามและประเมินผล

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research article aims to: 1) Study the current situation, desired situation, and necessary requirements for curriculum management in small schools in the digital era under the jurisdiction of the Angthong Primary Educational Service Area Office. 2) Study the guidelines for curriculum management in small schools in the digital era under the jurisdiction of the Angthong Primary Educational Service Area Office. This is a qualitative research conducted in two steps. Step 1: Study of the Current Situation, Desired Situation, and Necessary Requirements for Curriculum Management. Step 2: Study of the Guidelines for Curriculum Management in Small Schools in the Digital Era. The research findings revealed that: 1) The current situation, desired situation, and necessary requirements indicated the following: Current Situation: The approval of curriculum usage had the highest average, while the supervision of curriculum quality had the lowest average. Desired Situation: The determination of curriculum resources had the highest average, while the approval of curriculum usage had the lowest average. Necessary Requirements: The top three necessary requirements for curriculum management in small schools in the digital era were: (1) Supervision of curriculum quality (2) Determination of curriculum resources (3) Establishment of the curriculum management committee. 2) The guidelines for curriculum management in small schools in the digital era according to the top three necessary requirements are as follows: (1) Supervision of Curriculum Quality: This includes developing a supervision plan, monitoring curriculum usage, operational processes, quality assurance systems for curriculum usage, professional learning communities (PLC), and conducting research. (2) Determination of Curriculum Resources: This includes preparing personnel, managing knowledge, preparing learning resources, preparing materials and equipment, and preparing budgets. (3) Establishment of the Curriculum Management Committee: This includes defining the objectives and structure of the committee, appointing committee members, enhancing the committee's capabilities, organizing meetings and operations, and monitoring and evaluating performance.

Keywords: Curriculum Management in Educational Institutions, Primary School, Digital Era

บทนำ

สังคมโลกยุคดิจิทัลในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา โดยมีการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตด้านการสื่อสาร เนื่องจากในการสื่อสารหรือการรับส่งข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็ว จึงทำให้คนในยุคดิจิทัลมีความต้องการความสำเร็จและการยอมรับที่รวดเร็วเช่นกัน ดังนั้นผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Digital generation) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เกิดในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนกลุ่มนี้มีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยี และมีความจำเกี่ยวกับภาพและการประมวลผลข้อมูลจากภาพได้ดีกว่าข้อความหรือตัวหนังสือ ชอบมองภาพที่สีสันสดใส ชอบภาพเคลื่อนไหวและคลิปวิดีโอ ซึ่งต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู รวมถึงผู้ปกครองที่เกิดก่อนยุคดิจิทัล ดังนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการและเอื้อให้คนทุกวัยเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก จึงควรเตรียม จึงควรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้รับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ (ปณณิธฐา มาเชค, 2565)

การจัดการศึกษาไทย ได้มีการกำหนดกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566 – 2570) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งประกอบด้วยนโยบาย 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) โดยนโยบายด้านคุณภาพการศึกษาได้กล่าวถึงการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และตามแนวคิดหุ้ญญาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ตามสภาพจริง ตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) ที่เชื่อมโยงสู่การทำงานในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) โดยมีกรอบแกนกลางเป็นแนวทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2560)

หลักสูตร (Curriculum) เปรียบเสมือนแผนที่กำหนดทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมาย และมีการวัด การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่กำหนด ด้วยการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 1) ส่วนที่เป็นแกนกลาง หลักสูตรแกนกลาง (Core curriculum) เป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา 2) ส่วนที่เกี่ยวกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งพัฒนาโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น และ 3) ส่วนที่สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

(สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ซึ่งเรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา (School curriculum) เป็นแผนหรือแนวทางในการจัดประมวลความรู้และประสบการณ์ ซึ่งจัดทำโดยคณะบุคคลในระดับสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพิจารณาจากหลักสูตรแกนกลาง และกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น นอกจากนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา ตลอดจนความต้องการ ความถนัดของผู้เรียน (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนว่า ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐาน อันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนทุกคนในชาติ นอกจากนั้นหลักสูตรสถานศึกษายังต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนสามารถอยู่ในสังคมแวดล้อมได้อย่างมีความสุข และเกิดความรักความผูกพันในบ้านเกิดเมืองนอน มีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชน

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัล เนื่องจากสถิติข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2566 ระบุว่าจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในประเทศไทย ปีการศึกษา 2566 มีทั้งหมด 14,996 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.16 ของจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) อีกทั้งโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 93 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.49 ของจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2565) ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 40 คนลงมา จะมีการบริหารจัดการโดยวิธีการควรวม หรือวิธีการยุบโรงเรียนบางส่วน เหตุผลที่สำคัญคือ ปัญหาด้านงบประมาณ เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวที่สูง เพราะมีงบประมาณไม่เพียงพอ ครูไม่ครบชั้น และขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีสนับสนุน รัฐบาลต้องดำเนินการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งต้องอาศัยการประสานความร่วมมือและทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครู (กัญกร เอี่ยมพญา, 2565) ด้วยปัญหาต่างๆ ของโรงเรียนขนาดเล็กภายใต้ยุคดิจิทัล ต้องตอบสนองต่อนโยบายการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรเพื่อให้การจัดการศึกษาให้บรรลุผล โดยสถานศึกษาจะต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิธีการดำเนินการวิจัยจำแนกได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวนทั้งหมด 531 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากตารางสูตรคำนวณของ Krejcie & Morgan (1970) จำนวนทั้งหมด 223 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การศึกษา ตำแหน่งทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการ

3.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ ตำแหน่งทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามที่ได้ศึกษาและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 30 คน

3.6 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล ตรวจสอบด้านความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา ได้มากกว่า .7 ถือว่าใช้ได้

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเพื่อส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 223 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามส่งถึงสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวัน เวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืน

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติคือมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนชั้นนำ อย่างน้อย 5 ปี หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรหรือรับผิดชอบงานด้านหลักสูตร หรือครูผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาหลักสูตร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ร่างประเด็นสัมภาษณ์โดยอ้างอิงข้อมูลจากผลการ

วิเคราะห์ข้อมูลสภาพ/ปัญหาของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนที่ 1

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล โดยพัฒนามาจากการจัดลำดับความสำคัญจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และนำมาเป็นประเด็นกำหนดข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 2 คน

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึก ใช้เครื่องบันทึกเสียง และกล้องถ่ายภาพ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเพื่อส่งถึงผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 7 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ส่งถึงผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเองพร้อมนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักตามวันและเวลาที่นัดหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสาระสำคัญจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ด้านการขออนุมัติใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการขออนุมัติใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในแต่ละด้านและภาพรวมทุกด้าน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร 2) การกำหนดทรัพยากร

หลักสูตร 3) การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 4) การวางแผนการใช้หลักสูตร 5) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย และ 6) การขออนุมัติใช้หลักสูตร มีผลการวิจัยดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุครดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ข้อ	รายการ	สภาพ ปัจจุบัน $\bar{X}$	สภาพ ที่พึงประสงค์ $\bar{X}$	$PNI_{modified}$	อันดับ
1	การขออนุมัติใช้หลักสูตร	4.08	4.36	0.0681	6
2	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย	4.03	4.36	0.0816	5
3	การวางแผนการใช้หลักสูตร	4.07	4.43	0.0873	4
4	การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร	4.04	4.46	0.1043	2
5	การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	4.05	4.44	0.0954	3
6	การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร	3.96	4.39	0.1070	1
	ภาพรวม	4.04	4.41	0.0916	

2. แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุครดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ดังนี้

2.1 การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย 1) แผนการนิเทศ ติดตาม 2) กระบวนการดำเนินการ (3) ระบบการประกันคุณภาพการใช้หลักสูตร 4) PLC 5) วิจัย

2.2 การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร ประกอบด้วย 1) เตรียมคน 2) การจัดการองค์ความรู้ 3) เตรียมแหล่งเรียนรู้ 4) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 5) เตรียมงบประมาณ

2.3 การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 1) กำหนดวัตถุประสงค์และโครงสร้างคณะกรรมการ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการ 3) การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ 4) การจัดประชุมและการทำงาน 5) การติดตามและประเมินผล

ในภาพรวมทั้ง 6 องค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.41 และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุครดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ที่ 0.0916

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พร้อมทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุครดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในแต่ละด้านและภาพรวมทุกด้าน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 3

ลำดับ ดังนี้ 1) การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร 2) การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร 3) การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยผู้วิจัยนำประเด็นดังกล่าวมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้ พบว่า การใช้ข้อมูลจากผู้เรียนหรือผลการประเมินอื่นๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบเจอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มเป้าหมายของการใช้หลักสูตรสถานศึกษานั้นคือผู้เรียน ดังนั้นการที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือข้อบกพร่องที่พบบ่อยนั้น จึงต้องใช้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้เรียนหรือผลการประเมินทั้งระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารัตน์ อมรชาติ (2564) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตร จะต้องมีการมีการประเมินผลก่อนและหลังเรียน เพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียน การวิเคราะห์ ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาแบบทดสอบทุกครั้ง ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบและนำผลการประเมินมาพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง และยังมีการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ด้านการเรียนการสอนภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมชุมนุมภาษาไทย จึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการ พัฒนาทักษะด้านภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

จากการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตรพบว่า มีการนำเอาข้อมูลดิจิทัลจากการประเมินผลเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และมีซอฟต์แวร์ที่ช่วยจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ไว้ในแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือมีข้อมูลในแพลตฟอร์มต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับงานวิชาการในสถานศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตรพบว่า การใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงานต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านการสื่อสาร ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูล ทั้งนี้ล้วนมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีความต้องการจำเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารงานวิชาการวิชานั้น ประกอบด้วย งานด้านการวางแผนด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตร พบว่า การจัดครูผู้สอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรคือมวลประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่นักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารคน วางแผนคนให้เหมาะสมกับรายวิชา และความสามารถ ซึ่งปัญหาของสถานศึกษาขนาดเล็ก มักมีครูไม่ครบชั้น จัดการเรียนการสอนไม่ตรงวิชาเอก ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการพิจารณาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนแต่ละคน และจัดให้ครูได้เข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ และตรงตามสาขาวิชาของตนเอง หากมีครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อความต้องการควรพิจารณาในการรับครูผู้สอนเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จัดทำขึ้น ซึ่งตรงตามความต้องการ ความจำเป็นต่างๆ ของชุมชนและสังคม รวมถึงตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน เป็นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ และสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอวัศยา แสงทอง (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้มี 2 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารจัดให้ครูได้เข้าสอนตรงตามสาขาวิชาของตนเอง 2) จัดอบรมเพื่อพัฒนาการสอนของครู

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตร พบว่า การจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ ค่าจ้างบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) นั้นเป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรตามรายหัวของจำนวนนักเรียนส่งผลให้สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนน้อยจึงได้รับเงินจัดสรรน้อยตาม รวมถึงจำนวนบุคลากรน้อยตามด้วย ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ ค่าจ้างบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการจึงมีความต้องการจำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ แนวทางการบริหารงบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ และค่าจ้างบุคลากรนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนงบประมาณโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจนจิรา แสงปัญญา (2566) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดสรรแหล่งงบประมาณให้ครอบคลุมและมีความโปร่งใส ผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ

3. การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพบว่า การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรในเชิงบวกให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า ครูถือเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน ดังนั้นครูควรมีความรู้ความเข้าใจในตัวหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งควรมีความเข้าใจถึงลักษณะของการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรในเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของศิริเดช เทพศิริ (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ทักษะคิดเชิงบวกของการนิเทศของครู สามารถแบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัญญา ประกอบด้วยความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการนิเทศ มีความเข้าใจในเรื่องการนิเทศ มีความเชื่อมั่นว่าการนิเทศเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู 2) ความรู้สึก ประกอบด้วยเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศ มีความยินดีและเต็มใจที่ได้รับการนิเทศ ยอมรับและไว้วางใจผู้นิเทศ 3) พฤติกรรม ประกอบด้วยยอมรับฟังผลการนิเทศและข้อเสนอแนะด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศเป็นอย่างดี นำผลการนิเทศไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้นิเทศ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ช่วยเหลือเพื่อนครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ จูงใจและสร้างขวัญ กำลังใจแก่เพื่อนครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ สนับสนุนและส่งเสริมให้เพื่อนครูเข้ารับการนิเทศหรือเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการนิเทศภายใน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า การนำเสนอนโยบายในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ข้อมูลตัวอักษร ตาราง กราฟฟิก กราฟ infographic เป็นต้น มีความต้องการจำเป็นสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันนี้ยุคที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ดังนั้น ในการสื่อสารในยุคนี้เอื้อให้คนทุกวัยเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก เช่น e-book แอปพลิเคชันต่างๆ ซึ่งควรเลือกใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชกร ไทยรักษ์ (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก และผลการสัมภาษณ์ มาสรุปเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. การกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร

1.1 แผนการนิเทศ ติดตาม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการทำแผนการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้แน่ใจว่าการนิเทศถูกดำเนินไปตามที่วางไว้ เป็นไปตามเป้าหมาย และให้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมตามหลักสูตรการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง การติดตามนี้สามารถทำได้โดยการตรวจสอบความก้าวหน้า เก็บข้อมูลการดำเนินงาน และทำการประเมินผลลัพธ์ของแผนการนิเทศ

1.2 กระบวนการดำเนินการ เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพตามแผนการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารและการร่วมมือในทีมก็สิ่งสำคัญเพื่อให้ทุกคนเข้าใจและร่วมมือในการสร้างผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือผู้บริหารจะต้องมีการสื่อสารกับครูเพื่อนสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศในเชิงบวก โดยลักษณะของการนิเทศ ควรเป็นในลักษณะของการชี้แนะ หรือการเป็นพี่เลี้ยง มีการการตรวจแผนการเรียนรู้ของครู

1.3 ระบบการประกันคุณภาพการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจะมีการติดตามและประเมินคุณภาพการสอน การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรเพื่อหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นตามเป้าหมายของสถานศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยจะต้องอาศัยการประสานงานกัน ทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา

1.4 PLC ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือพูดคุยถึงปัญหาในระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และหลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทั้งภายในสถานศึกษา หรือภายนอกสถานศึกษา ผ่านทางสังคมออนไลน์ ใช้ ระบบ ICT ให้เป็นรูปธรรม โดยมีการอัปเดต หรือส่งหลักสูตรให้หน่วยงานต้นสังกัดในการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาถึงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2 การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร

2.1 เตรียมคน ผู้บริหารควรมีการจัดเตรียมบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล รวมถึงการเตรียมบุคคลในการนิเทศ ติดตามผล

2.2 การจัดการองค์ความรู้ ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้ให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักสูตรเพื่อให้บุคลากรนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

2.3 เตรียมแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสนับสนุนในการเตรียมอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ ห้องเรียน ให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอน

2.4 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารสนับสนุนครูในการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ สื่อดิจิทัลต่างๆ ตามความสนใจของครูแต่ละคน

2.5 เตรียมงบประมาณ ผู้บริหารควรทราบถึงงบประมาณต่างๆ ที่ได้รับในแต่ละปี เพื่อบริหารจัดการให้เพียงพอต่องานด้านแต่ละด้าน ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือผู้บริหารและครูจะต้องมีความโปร่งใส การใช้เงินให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุด

3. การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์และโครงสร้างคณะกรรมการ ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอย่างชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงคุณภาพการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน และกำหนดจำนวนสมาชิกคณะกรรมการ และบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง เช่น ประธานคณะกรรมการ รองประธาน เลขานุการ และสมาชิกทั่วไป

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทั้งด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งด้านความรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาควรเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ บุคคลในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน

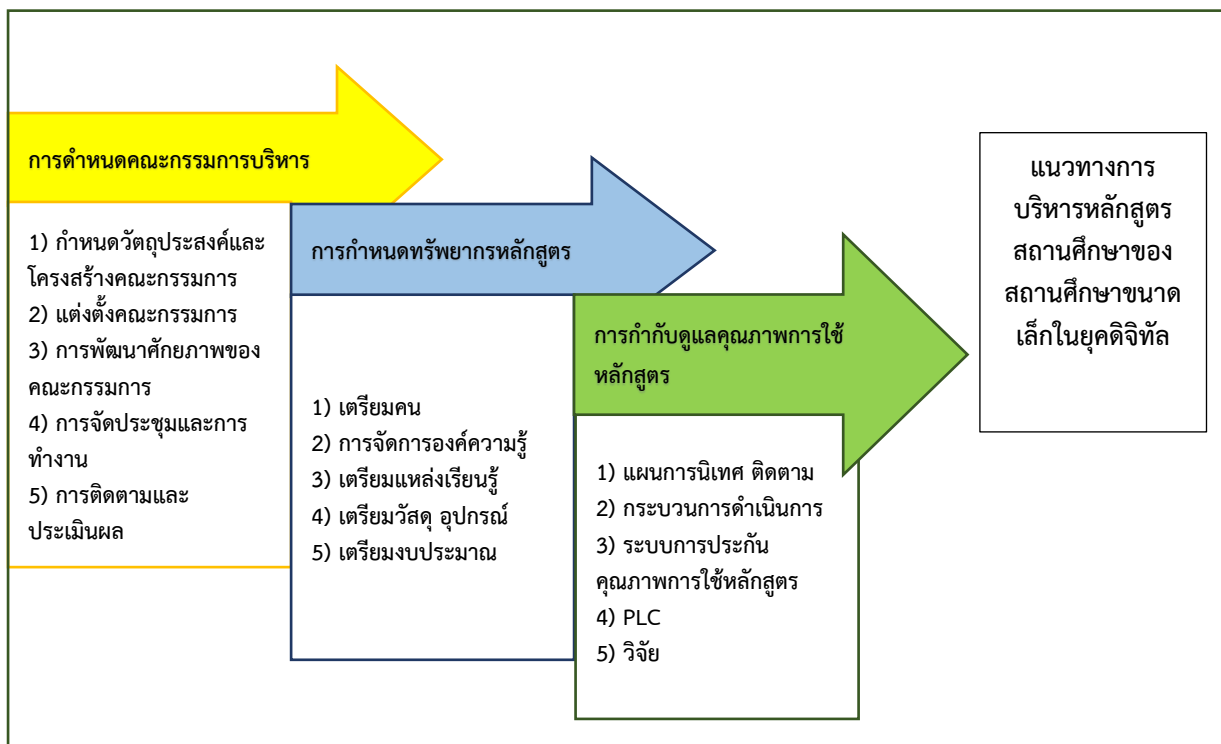
3.3 การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ จัดการอบรมเบื้องต้นให้กับสมาชิกคณะกรรมการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และกระบวนการทำงานในคณะกรรมการและการพัฒนาทักษะให้กับสมาชิกคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 การจัดประชุมและการทำงาน มีกำหนดตารางการประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อทบทวนและปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ

3.5 การติดตามและประเมินผล ติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้การบริหารหลักสูตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปภาพดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยด้านการขออนุมัติใช้หลักสูตร เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยพบว่า การใช้เทคโนโลยีในการนำเอกสารหลักสูตรเสนอต่อคณะกรรมการ มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครู ได้นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการนำเสนอเอกสารหลักสูตร เพื่อเป็นการลดทรัพยากรกระดาษ อีกทั้งสิ่งที่บริหารสถานศึกษาควรคำนึงคือความแตกต่างของความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีของแต่ละคน ทั้งนี้รวมถึงความแตกต่างทั้งครูและคณะกรรมการ ซึ่งถ้าหากคณะทำงานมีการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอต่อคณะกรรมการ แต่ถ้าคณะกรรมการขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี ก็จะทำให้การนำเสนอหรือพิจารณาเอกสารเป็นไปได้อย่างลำบาก ดังนั้น หากต้องการที่จะนำเทคโนโลยีมาใช้ควรมีการเตรียมความพร้อม ถึงวิธีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้แก่ทั้งผู้เสนอหลักสูตรและคณะกรรมการ และจึงควรดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่ควรเร่งรีบ

1.2 ผลการวิจัยด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย เรื่องลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรใช้แก่ชุมชน มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ หรือช่องทางต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ควรทราบถึงกลุ่มเป้าหมายว่ากลุ่มเป้าหมายนั้นเป็นใคร เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ต้องเลือกช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายนั้นๆ สามารถเข้าถึงได้

1.3 ผลการวิจัยด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร เรื่องลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย พบว่า จัดทำเอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำเอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการจัดอบรม ให้ความรู้ หรือการจัดกิจกรรม PLC ภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

1.4 ผลการวิจัยด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตร เรื่องลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย พบว่า จัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ ค่าจ้างบุคลากร ให้เพียงพอต่อความต้องการมีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เพียงพอ และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุด นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและมีความละเอียดรอบคอบ

1.5 ผลการวิจัยด้านการกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เรื่องลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย พบว่า นำเสนอนโยบายในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ข้อมูลตัวอักษร ตาราง กราฟฟิก กราฟ infographic เป็นต้น มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ ในการนำเสนองานในรูปแบบที่หลากหลาย มีการส่งเสริมการพัฒนาครูในด้านการใช้โปรแกรมต่างๆ ที่ช่วยในการนำเสนองาน

1.6 ผลการวิจัยด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร เรื่องลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย พบว่า ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้ช่องทางออนไลน์ในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้มีการส่งข้อมูลต่างๆ ที่ต้องการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากผลการวิจัย ด้านการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และยังพบว่า ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในด้านดังกล่าวด้วย ดังนั้นจึงควรวิจัยเรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 เนื่องจากผลการวิจัย ด้านการกำหนดทรัพยากรหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และยังพบว่า จัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ ค่าจ้างบุคลากร ให้เพียงพอต่อความต้องการ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในด้านดังกล่าวด้วย ดังนั้นจึงควรวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

2.3 เนื่องจากผลการวิจัย ด้านการกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และยังพบว่า นำเสนอนโยบายในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ข้อมูลตัวอักษร ตาราง กราฟฟิก กราฟ infographic เป็นต้น มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในด้านดังกล่าวด้วย ดังนั้นจึงควรวิจัยเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอโยบายหลักสูตรสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). **พิมพ์เขียน Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน**. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/GLyil> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2567.
- กัญญา เอี่ยมพญา. (2565). โรงเรียนขนาดเล็ก: ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 23(1). 315-329.
- เจนจิรา แสงปัญญา. (2566). การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. **วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 3(2). 1-18.
- ปुณณัฐ มาเชค. (2565). **การบริหารองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัล**. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชก ไทรักษ์. (2565). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**. 7(1). 52-67.
- ศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ. (2558). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ศิริเดช เทพศิริ. (2560). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ทัศนคติเชิงบวกต่อการนิเทศของครู**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2565). **ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครู ปีการศึกษา 2565**. อ่างทอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). **แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/IRAsI> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2567.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). **สถิติข้อมูลทางการศึกษา**. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/TLr58> สืบค้นเมื่อ 6 เม.ย. 2567.

- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.
- สุดารัตน์ อมรชาติ. (2564). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนบ้านหินดาน อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้รูปแบบชิปเปียสท์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อวัศยา แสงทอง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Krejcie, R. V. & Morgan. D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.